

Υποστήριξη Εκπαιδευτικών για την ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 21: Ετοιμότητα σε περίπτωση σχολικών καταστροφών και ασφαλή μαθησιακά περιβάλλοντα

Συγγραφέας: Ινστιτούτο Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας /
Συνεργασία Έργου VETREADY

Αριθμός έργου: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (SEPIE). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

Επισκόπηση Οδηγιών για Εκπαιδευτικούς

Αυτό το Αρχείο Υποστήριξης Εκπαιδευτικού έχει σχεδιαστεί για να συνοδεύει την εκπαιδευτική ενότητα «**Ετοιμότητα για Σχολικές Καταστροφές και Ασφαλή Περιβάλλοντα Μάθησης**», παρέχοντας εξατομικευμένη μεθοδολογική και διδακτική καθοδήγηση για την ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής της.

Στόχος του είναι να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς:

- Κατανοήστε τους συγκεκριμένους παιδαγωγικούς στόχους αυτής της ενότητας εντός της ενότητας
- Εφαρμογή κατάλληλων στρατηγικών και εργαλείων διδασκαλίας για την εμπλοκή μαθητών ΕΕΚ, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΣΕΚ) και της διασποράς
- Διευκολύνετε με σιγουριά τις βασικές δραστηριότητες, προωθήστε τον αναστοχασμό και υποστηρίξτε τη διατήρηση της γνώσης
- Προσαρμόστε την παράδοση σε διαφορετικές μορφές (πρόσωπο με πρόσωπο, διαδικτυακά, μικτά) και στις ποικίλες ανάγκες των μαθητών

Σημείωση: Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας και του σχετικού κουίζ συμβάλλει στην επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποίησης.

Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο αυτής της Εκπαιδευτικής Ενότητας

- Στόχος της Εκπαιδευτικής Ενότητας

Μαθησιακά Αποτελέσματα της Εκπαιδευτικής Ενότητας

Εισαγωγή: Τι είναι η Ευαισθητοποίηση και η Αντιμετώπιση

Καταστροφών που Σχετίζονται με το Νερό για την Ασφάλεια στα Σχολεία;

Βασικές Έννοιες και Ορολογία

Κατανόηση της Σημασίας

Γιατί είναι σημαντική αυτή η εκπαιδευτική ενότητα;

- **Φυσικές Καταστροφές στο Πλαίσιο Συστημάτων για την Σχολική Ασφάλεια**

Σεισμοί

Σεισμοί – Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Πλημμύρες

Πλημμύρες – Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Πάυση και αναστοχασμός

- **Τεχνολογικές / Βιομηχανικές Καταστροφές στο πλαίσιο της Σχολικής Ασφάλειας**

Εργαστηριακή χημική διαρροή

Πώς να Αναγνωρίζετε Σημάδια – Διαρροή Χημικών Εργαστηρίου

Ηλεκτρική πυρκαγιά ή υπέρταση

Πώς να αναγνωρίζετε σημάδια – Ηλεκτρική πυρκαγιά ή υπέρταση

Πάυση και αναστοχασμός

- **Βιολογικές / Υγειονομικές Καταστροφές στο**

Πλαίσιο της Σχολικής Ασφάλειας

Επιδημία αναπνευστικών νοσημάτων (Ποιότητα αέρα και έκθεση σε καπνό)

Επιδημία αναπνευστικών παθήσεων – Πώς να αναγνωρίζετε τα σημάδια;

Εισπνοή καπνού – Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Τροφιμογενείς ασθένειες στην σχολική καντίνα (Μόλυνση ή ακατάλληλη αποθήκευση)

Τροφιμογενείς ασθένειες στην σχολική καντίνα – Πώς να αναγνωρίζετε τα σημάδια;

Μόλυνση νερού και τροφίμων (από υπολείμματα φωτιάς) – Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Πάυση και αναστοχασμός

- **Εμπνευσμένες Πράξεις και Πρότυπα**
- **Περισσότερα για εξερεύνηση**
- **Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας**
- **Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας – Πηγές εικόνων**

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

Μέθοδος Διδασκαλίας 1: Χαρτογράφηση Σχολικού Κινδύνου Γιατί αυτή η μέθοδος; Γιατί αυτή η μέθοδος;

- Ενθαρρύνει τους μαθητές να εντοπίζουν πιθανούς κινδύνους εντός και γύρω από το σχολικό περιβάλλον.
- Προωθεί το αίσθημα κοινής ευθύνης μεταξύ των μαθητών και του προσωπικού για τη διατήρηση της ασφάλειας.
- Ενισχύει την παρατήρηση, την ομαδική εργασία και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων.

Παράδειγμα στην πράξη

Οι μαθητές εργάζονται σε μικρές ομάδες για να επιθεωρήσουν διαφορετικούς χώρους του σχολείου (τάξεις, διαδρόμους, παιδική χαρά, κυλικείο, εργαστήρια). Χρησιμοποιώντας έναν τυπωμένο χάρτη του σχολείου, σημειώνουν σημεία όπου υπάρχουν πιθανοί κίνδυνοι (π.χ. μπλοκαρισμένες έξοδοι, χαλαρά καλώδια, βαριά έπιπλα). Στη συνέχεια, οι ομάδες παρουσιάζουν τα ευρήματά τους και προτείνουν προληπτικές ενέργειες, οι οποίες συγκεντρώνονται σε ένα Σχέδιο Βελτίωσης της Ασφάλειας του Σχολείου.

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

Μέθοδος Διδασκαλίας 2: Προσομοίωση Άσκησης Έκτακτης Ανάγκης

- **Γιατί αυτή η μέθοδος;**
- Ενισχύει τις πρακτικές δεξιότητες αντιμετώπισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως σεισμοί, πυρκαγιές ή πλημμύρες.
- Βοηθά τους μαθητές να βιώσουν συντονισμό, επικοινωνία και ηγετικούς ρόλους σε πραγματικό χρόνο.
- Χτίζει συναισθηματική ετοιμότητα και μειώνει τον πανικό σε πραγματικά γεγονότα.

Παράδειγμα στην πράξη

Ο εκπαιδευτής οργανώνει μια προσομοίωση σχολικής έκτακτης ανάγκης (π.χ. σεισμός). Στους μαθητές ανατίθενται ρόλοι — μαθητές, εκπαιδευτικοί, φύλακες ασφαλείας ή άτομα που παρέχουν πρώτες βοήθειες. Διεξάγεται μια χρονομετρημένη άσκηση σύμφωνα με το σχέδιο εκκένωσης του σχολείου. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται μια σύντομη συνεδρία απολογισμού όπου οι συμμετέχοντες αναλογίζονται τι πήγε καλά, τι προκάλεσε σύγχυση και πώς να βελτιώσουν το σχέδιο αντιμετώπισης.

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

Μέθοδος Διδασκαλίας 3: Εκστρατεία Ευαισθητοποίησης για την Ασφάλεια

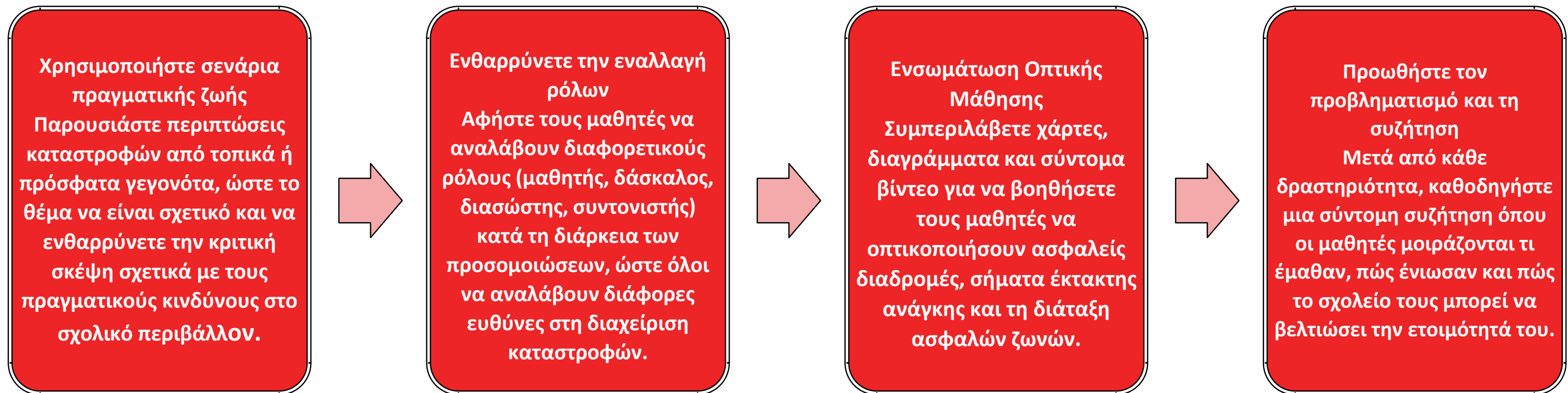
Γιατί αυτή η μέθοδος;

- Ενθαρρύνει τους μαθητές να εσωτερικεύσουν τις γνώσεις σχετικά με την ασφάλεια και να τις επικοινωνήσουν δημιουργικά.
- **Χτίζει τη συνεργασία μεταξύ μαθητών, εκπαιδευτικών και της τοπικής κοινότητας.**
- Βοηθά στην ενίσχυση θετικών συμπεριφορών ασφαλείας μέσω της επιρροής από συνομηλίκους και της οπτικής επικοινωνίας.

Παράδειγμα στην πράξη

Οι μαθητές σχεδιάζουν μια σχολική καμπάνια για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών. Σε μικρές ομάδες, δημιουργούν αφίσες, σύντομα βίντεο ή μηνύματα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σχετικά με το «Πώς να παραμένετε ασφαλείς σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης» (π.χ. βήματα ασφαλείας σε περίπτωση σεισμού, διαδρομές εκκένωσης σε περίπτωση πυρκαγιάς ή επαφές έκτακτης ανάγκης). Το υλικό εκτίθεται σε όλο το σχολείο ή κοινοποιείται κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Ασφάλειας. Αυτή η δραστηριότητα όχι μόνο ευαισθητοποιεί τους μαθητές, αλλά και τους δίνει τη δυνατότητα να γίνουν πρεσβευτές ασφαλείας στην κοινότητά τους.

Συμβουλές Ενίσχυσης Συμμετοχής

Στρατηγικές Προσαρμογής

Αυτοπροσώπως

- Διεξάγετε πρακτικές δραστηριότητες όπως χαρτογράφηση κινδύνου, ασκήσεις εκκένωσης ή επιδείξεις πρώτων βοηθειών σε πραγματικά σχολικά περιβάλλοντα.
- Χρησιμοποιήστε συζητήσεις στην τάξη και ομαδική εργασία για να αναλύσετε ζητήματα ασφάλειας και να συνδημιουργήσετε σχέδια σχολικής ετοιμότητας.

Διαδικτυακά

- Ενσωματώστε διαδραστικά εργαλεία όπως εικονικές προσομοιώσεις, ψηφιακούς χάρτες και διαδικτυακά κουίζ για να διδάξετε βήματα αντιμετώπισης καταστροφών.
- Χρησιμοποιήστε μελέτες περιπτώσεων βίντεο ή σύντομα κινούμενα σχέδια για να δείξετε πραγματικά σενάρια καταστροφών και ασφαλείς αντιδράσεις.

Ανάμεικτο

- Συνδυάστε εικονικές συνεδρίες προετοιμασίας (π.χ. ψηφιακή χαρτογράφηση ασφάλειας) με ασκήσεις φυσικής κατάστασης ή παρατηρήσεις πεδίου.
- Χρησιμοποιήστε διαδικτυακές πλατφόρμες για αναστοχασμό και αξιολόγηση μετά από πρακτικές ασκήσεις πρόσωπο με πρόσωπο.

Βασικές Δεξιότητες ESCO που Αναλύονται σε Αυτή την Ενότητα

Υποστήριξη άλλων (T4.2)

Άσκηση σε:

Προσομοιώσεις ασκήσεων εκκένωσης και ασφάλειας (π.χ., βοήθεια σε νεότερους μαθητές, καθοδήγηση συνομηλίκων σε ασφαλείς ζώνες και διατήρηση ήρεμης επικοινωνίας κατά τη διάρκεια συναγερμών ή προειδοποιήσεων).

Οι εκπαιδευτικοί αναδεικνύουν αυτή την δεξιότητα με τους εξής τρόπους:

- Ενθάρρυνση των μαθητών να υποστηρίζουν ενεργά τους συμμαθητές ή το προσωπικό που χρειάζονται βοήθεια κατά τη διάρκεια ασκήσεων ή ασκήσεων έκτακτης ανάγκης.
- Καθοδήγηση συζητήσεων σχετικά με την ενσυναίσθηση, την ομαδική εργασία και την υπευθυνότητα, ώστε να διασφαλίζεται ότι όλοι αισθάνονται ασφαλείς και συμπεριλαμβανόμενοι.
- Επισήμανση παραδειγμάτων θετικής υποστήριξης από ομοτίμους που ενισχύουν την εμπιστοσύνη, τη συνεργασία και την ανθεκτικότητα της κοινότητας εντός του σχολείου.

Υποστήριξη Αξιολόγησης – Πώς να Ελέγχετε την Πρόοδο του Μαθητή

Στο τέλος αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι συμπληρώνουν ένα **κουίζ πολλαπλής επιλογής 10 ερωτήσεων**, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να αξιολογήσει την κατανόησή τους σχετικά με τις βασικές έννοιες που καλύπτονται στη συνεδρία.

- **Περίπατος Ελέγχου Σχολικής Ασφάλειας**

Πώς λειτουργεί: Οι μαθητές, σε μικρές ομάδες, πραγματοποιούν μια καθοδηγούμενη «περιήγηση ασφαλείας» σε διαφορετικούς χώρους του σχολείου (τάξεις, διάδρομους, παιδικές χαρές, εργαστήρια). Χρησιμοποιούν μια απλή λίστα ελέγχου για να εντοπίσουν πιθανούς κινδύνους (π.χ. μπλοκαρισμένες εξόδους, μη ασφαλισμένα έπιπλα, ηλεκτρικά καλώδια). Κάθε ομάδα αναφέρει τα ευρήματα και προτείνει διορθωτικές ενέργειες.

Τι αποκαλύπτει: Αξιολογεί την ικανότητα των μαθητών να παρατηρούν, να αξιολογούν και να καταγράφουν κινδύνους ασφαλείας στην πραγματική ζωή, προτείνοντας παράλληλα πρακτικές λύσεις — καταδεικνύοντας την κατανόησή τους για την ετοιμότητα και την πρόληψη.

- **Προσομοίωση Ρόλου Έκτακτης Ανάγκης**

Πώς λειτουργεί: Οργανώστε μια σύντομη προσομοίωση όπου οι μαθητές αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ρόλους (μαθητής, δάσκαλος, παροχή πρώτων βοηθειών, υπεύθυνος επικοινωνίας). Κατά τη διάρκεια μιας εικονικής καταστροφής (π.χ. σεισμός ή πυρκαγιά), πρέπει να ενεργήσουν σύμφωνα με τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης — εκκένωση, βοήθεια σε συνομηλίκους και αναφορά περιστατικών.

Τι αποκαλύπτει: Αξιολογεί την ικανότητα των μαθητών για ομαδική εργασία, επίγνωση της κατάστασης και λήψη αποφάσεων υπό πίεση. Τονίζει την ετοιμότητά τους να εφαρμόσουν τις διαδικασίες ασφαλείας που έχουν μάθει σε ένα ρεαλιστικό σχολικό περιβάλλον.

Πρόσθετο Εκπαιδευτικό Υλικό

- **1. Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Σχολικής Ασφάλειας (UNESCO – UNICEF – INEE)**

<https://www.unicef.org/education/comprehensive-school-safety-framework>

Αυτό το παγκόσμιο πλαίσιο σκιαγραφεί τους τρεις πυλώνες της σχολικής ασφάλειας: ασφαλείς εγκαταστάσεις μάθησης, διαχείριση σχολικών καταστροφών και εκπαίδευση για τη μείωση του κινδύνου. Ιδανικό για εκπαιδευτικούς που σχεδιάζουν ολιστικά προγράμματα ετοιμότητας που ενσωματώνουν πολιτικές, υποδομές και μάθηση.

- **2. Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για πυρκαγιές που βασίζονται σε έξυπνους αισθητήρες CO₂**

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2021.712358/full>

Αυτή η ακαδημαϊκή εργασία εξετάζει τις παγκόσμιες πρακτικές εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση καταστροφών στα σχολεία. Βοηθά τους εκπαιδευτές να κατανοήσουν αποτελεσματικές διδακτικές προσεγγίσεις και πώς η εκπαίδευση σε θέματα ετοιμότητας επηρεάζει τις συμπεριφορές ασφαλείας των παιδιών.

- **3. Σταματήστε τις καταστροφές! — Διαδραστικό παιχνίδι προσομοίωσης από την UNDRR**

<https://www.stopdisastersgame.org/>

Μια ενδιαφέρουσα διαδικτυακή προσομοίωση όπου οι παίκτες σχεδιάζουν ασφαλέστερα σχολεία και κοινότητες από κινδύνους όπως πλημμύρες, σεισμούς και τσουνάμι. Ιδανική για χρήση στην τάξη για τη διδασκαλία της αξιολόγησης κινδύνου, της λήψης αποφάσεων και του αστικού σχεδιασμού για την ανθεκτικότητα.

Πηγές

- ESCO (Ευρωπαϊκές Δεξιότητες, Ικανότητες, Προσόντα και Επαγγέλματα). (2024). Ευρωπαϊκή Επιτροπή. <https://esco.ec.europa.eu>
- UNESCO, UNICEF και INEE. (2017). Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Σχολικής Ασφάλειας. <https://www.unicef.org/education/comprehensive-school-safety-framework>
- Frontiers in Public Health. (2021). Εκπαίδευση Ετοιμότητας για Καταστροφές στα Σχολεία: Μια Συστηματική Ανασκόπηση. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2021.712358/full>
- UNDRR (Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών). (χ.η.). Σταματήστε τις Καταστροφές! – Διαδραστικό Παιχνίδι Προσομοίωσης. <https://www.stopdisastersgame.org/>

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

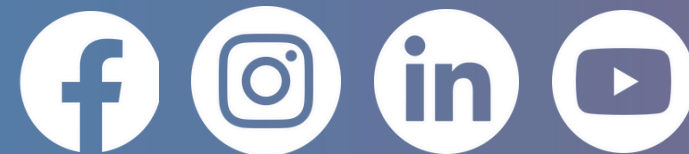
<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

**Διασκεδάστε με την Ενότητα 21 της Εκπαίδευσης
VET-READY - Ενότητα 4 - ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΑ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ
ΜΑΘΗΣΗΣ!**

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ

<https://vetready.eu/>

Co-funded by
the European Union